

När aporna tystnar

Larmrapporter behövs. Men de gör också skada. De trubbar av oss. Höjer ribban för vårt engagemang. 1 takt med signalerna om utarmning och utrotning, globalt och lokalt, ger vår sisu vika. Vi tvingas skydda oss. Vi fäller upp kragen.

Men insikten om frågornas tyngd ligger där på våra axlar och gör tillvaron ohanterlig. Kastar långa slagskuggor över våra små tillkämpade tomtebolyckor. Det känns orättvist att man inte ska få vara glad, när man ändå inte känner att man kan göra särskilt mycket åt eländet. Och politikerna! Vad gör dom??? 0 s v.

Men hur många arter som än försvinner medan jag dricker mitt kaffe, kan jag inte tänka mig att istället dricka saft. Jag gillar kokakola och ibland röker jag. Jag har en bil utan katalysator och cyklar sällan. Massor av kärnkraftsel och nordsjöolja går åt för att värma mig och hålla mig på gott humör.

Nej, jag får nog finna mig i att jag inte lever som jag lär. Men det var inte det jag ville tala om. Trollius är ju en botanisk tidskrift, trots allt. Jag borde hålla mig till botaniken och inte alltid avhandla filosofiska och eskatologiska spörsmål. Är det inte underligt till exempel att tussilago och vitsippa fortfarande blommar? Och att man odlar speltvete i Malung. Vårt gamla urvete, som heliga Birgitta med fasthet rekommenderade folk att äta mot all slags svaghet. Samma vete som man har hittat i 5000 år gamla gravar i Egypten. Men inte fått att gro. Det är bara amsagor. Däremot har man funnit lupinfrön i brittiska torvmossor som behållit sin grobarhet i 7000 år (sägs det).

Och att vi fått ännu en ormbunke i Dalarna. Vem hade vågat hoppas det? Nu är det sannerligen inte många kvar att upptäcka. Vem blir den förste att finna safsan här? Den finns ju så nära som i Sandviken. Eller ryssbräken, som dess upptäckare i landet, Sten Dahlskog, bestämt ansåg borde kunna finnas i Dalarna. När nu dalafloraprojektet rullar igång på allvar, kommer märkliga fynd att uppdagas, så mycket är säkert.

Men att upptäcka godsakerna är ju också att få nya skäl till oro. Tänk så underbart det måste varit för Linneanerna, som bara kunde traska ut och upptäcka och beskriva, utan oro för framtiden. Utan ångest över att det nyss upptäckta redan nästa vecka skall ha ödelagts, övergivits eller förspillts. Denna erfarenhet är i själva verket lömskast av all tidens vanmakt. För den tränger in i själva upplevelsens kärna, förgiftar upptäckarglädjen och sätter pris på vårt behov av privata relationer med naturen. Inte törs man skaffa sig vänner om de snart skall avrättas!

Så tvingas även vi att anlägga ett mekaniskt och praktiskt-logiskt-moraliskt perspektiv på saken, istället för ett personligt och kraftfullt, som inte kan viftas bort med ekonomiska argument. Vi kanske måste lära oss att stå mer för våra behov och inte skämmas för att vi är apor, om vi nu mår illa av att skogarna faller.

Som ett judiskt ordspråk säger: *Hugg ned skogarna så flyttar vilddjuren till stan!*

Tomas